

Orice judecată de valoare asupra teatrului românesc contemporan, din oricare parte a lumii ar fi făcută, conține, indirect, o apreciere asupra rolului pe care l-a avut și îl are critica teatrală în configurarea actuală a fenomenului. Fie că va fi vorba de incontestabilele succese ale literaturii noastre dramatice în surprinderea caracterului procesual al devenirii sociale, în filigranarea psihologiilor individuale cu valoare exponențială, în sesizarea ireversibilei implicări a politicii în toate zonele de conflictualitate majoră, conturându-se — prin directetea angajării ca și prin anvergura parabolei — o mai hotărîtă deschidere spre universal; fie că va fi vorba de profunzimea și originalitatea viziunilor scenice propuse de școala românească de regie, remarcându-se caratul lor intelectual și osatura lor ideatică, prin care se sporește considerabil coeficientul de reflexivitate al actului scenic; fie că va fi vorba de aportul hotărîtor al scenografiei la modernizarea generală a limbajului teatral și la esențializarea acestuia, prin constituirea unei matrice integratoare sugestiv-conceptualizate; fie că, în sfîrșit, dar nu în ultimul rînd, va fi vorba de afirmarea valorilor excepționale ale școlii românești de actorie, impresionantă deopotrivă prin bogăția și diversitatea de gen a talentelor, ca și prin înaltul lor profesionalism, cultivînd concizia expresiei scenice, puse permanent în slujba reliefării întregului

edificiu spectacular — în tot și în toate, fără exagerări, dar și fără minimalizări răuvoitoare, e de văzut acțiunea constant formativă a criticii noastre teatrale, care și-a spus de fiecare dată cuvîntul, cu promptitudine și responsabilitate, militînd e-

CRONICA CRONICII TEATRALE

Sub semnul exigențelor formative

fectiv pentru impunerea valorilor autentice, într-o firească și organică dezvoltare a mișcării noastre teatrale. Nu trebuie să uităm nici o clipă rolul criticii în formarea unui spectator de teatru din ce în ce mai avizat, fără de care n-ar fi fost posibilă însăși receptarea adecvată a actului scenic ce i se propunea, fără de care n-ar fi fost deci de conceput, în ultimă instanță, întregul proces de substanțializare ideatică a demersului scenic.

Reamintim toate acestea doar pentru a sublinia

faptul că înaltele exigențe formative care stau astăzi în fața culturii și artei, exigențe cărora trebuie să le răspundă și teatrul, prin toate compartimentele sale, inclusiv acela al criticii, nu fac decît să sporească și mai mult rolul și responsabilitatea criticii teatrale, obligînd-o să-și examineze permanent, cu luciditate, realizările ca și neîmplinirile, să-și definească mai bine atribuțiile și sarcinile specifice care-i revin, nu numai în comentarea, ci și în direcționarea fenomenului teatral și a eficienței sale educative.

Poate fi mulțumitoare condiția strict „constata-tivă“ a cronicii teatrale din unele publicații? În ce măsură face (sau poate să facă) cronica teatrală din „critica de întîmpinare“ și o critică „de direcție?“ E satisfăcătoare cantitatea de idei (nu de adjective!) ce se vehiculează în unele cronici dramatice? Declarațiile de principiu se regăsesc totdeauna în practica exercițiului critic? Scriind despre spectacol, cui înțelege să i se adreseze, de fapt, cronica teatrală? Corespund criteriile judecății sale de valoare exigențelor formative actuale cu care este firesc să și le pună e investit actul critic?

Iată doar cîteva dintre posibilele întrebări pe care este firesc să și le pună critica noastră dramatică, pe care va trebui să le aibă în vedere și cronica cronicii teatrale.

MYOSOTIS